

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-4Sa/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200713
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Vysaníková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:7022200713.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Petrou Vysaníkovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XXX/XX, právne zastúpeného: JUDr. Ján Lemeš, advokát so sídlom v Košiciach, Žižkova 19, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 29.04.2020 takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Účastníkom konania náhradu trov konania ako ani náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Správnu žalobou zo dňa 05.07.2020 doručenu Krajskému súdu v Košiciach ako správneho súdu (ďalej aj pôvodný správny súd) dňa 06.07.2020 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 29.04.2020 ako aj rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 9131/2019-TV-DvN zo dňa 11.11.2019 a vrátenia jej veci na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žiadal tiež priznať plnú náhradu trov konania.

administratívne konanie

2. Žalovaná rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 29.04.2020 (ďalej aj napadnuté rozhodnutie alebo preskúmané rozhodnutie) odvolanie žalobcu zamietla v celom rozsahu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 9131/2019-TV-DvN zo dňa 11.11.2019.

3. Sociálna poisťovňa, pobočka Trebišov (ďalej aj správny orgán prvého stupňa) v rozhodnutí č. 9131/2019-TV-DvN zo dňa 11.11.2019 podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia dospela k záveru, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

4. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 11.11.2019 podal žalobca odvolanie, v ktorom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Sa/1/2018 zo dňa 24.10.2018. Uviedol, že z odpovede príslušnej írskej inštitúcie zo dňa 29.10.2019 vo veci posúdenia jeho bydliska počas jeho výkonu zárobkovej činnosti v Írsku vyplýva, že táto inštitúcia nie je schopná potvrdiť požadované údaje, pretože takéto informácie nemá k dispozícii. Dodal, že z uvedeného nie

je možné vyvodiť záver, že príslušná írsky inštitúcia nespochybnila posúdenie bydliska správnym orgánom prvého stupňa. Žalobca nikdy nemal nahlásený trvalý pobyt v Írsku, ale vždy na Slovensku (v obci Sirmík, v dome, ktorého vlastníckmi sú jeho rodičia). Žalobca ďalej konštatoval, že do Írska išiel pracovať z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí na Slovensku, z čoho však nevyplýva, že zmenil svoj trvalý pobyt. Žalobca je toho názoru, že z vykonaného dokazovania dospel správny orgán prvého stupňa k predčasným a nesprávnym záverom. Dodal, že v rámci koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia je potrebné zabezpečiť, aby nezamestnaný nezostal mimo systému sociálneho zabezpečenia oboch dotknutých členských štátov. Navrhol preto rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušiť.

5. O odvolaní žalobcu rozhodla žalovaná preskúmaným rozhodnutím zo dňa 29.04.2020, v ktorom po citácii ustanovení § 104 ods. 1 a 7 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2017 (ďalej aj zákon o sociálnom poistení) a čl. 1 písm. j/, čl. 61 ods. 1, 2 a čl. 65 ods. 5 písm. a/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj nariadenie), čl. 11 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj vykonávacie nariadenie), s poukazom na Oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov č. TV1/OSO/ZAM/2017/40978 zo dňa 27.06.2017 (ktorým bol žalobca zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 23.06.2017), a vzhľadom na skutočnosť, že žiadosť o dávku v nezamestnanosti si žalobca uplatnil v Sociálnej poisťovni, pobočka Trebišov dňa 07.07.2017 konštatovala, že v posudzovanom období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 23.06.2014 do 22.06.2017, žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, a teda žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nespĺnil základnú podmienku priznania nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalovaná ďalej uviedla, že podľa predloženého formulára U002 zo dňa 25.07.2017, ktorý osvedčuje obdobia, počas ktorých bol žalobca poistený v nezamestnanosti na území členského štátu Európskej únie (v danom prípade v Írsku), potvrdeného príslušnou zahraničnou (írskou) inštitúciou, bol tento v posudzovanom období poistený v nezamestnanosti na území Írska (od 15.05.2006 do 16.06.2006, od 01.07.2006 do 31.12.2014, od 22.01.2015 do 10.11.2015, od 16.02.2016 do 20.11.2016 a od 24.03.2017 do 12.05.2017) spolu s obdobiami choroby považovanými za obdobie poistenia (od 01.01.2015 do 21.01.2015, od 11.11.2015 do 15.02.2016 a od 21.11.2016 do 23.03.2017).

6. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v súlade s platnou slovenskou legislatívou, a preto by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Írska (ako bývalého členského štátu Európskej únie) do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti (čl. 61 ods. 1 nariadenia), len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. Žalovaná mala zo spisového materiálu za preukázané, že žalobca sa v Írsku počas výkonu zamestnania dlhodobo zdržiaval (od mája 2006 do mája 2017, t.j. 11 rokov), tiež tam býval, trávil pracovný aj mimopracovný čas (spolu s blízkou osobou – bratom), platil zákonné odvody i dane na území Írska a poberal tam aj sociálne dávky z írského sociálneho systému, čo preukazuje podľa názoru žalovanej vytvorenie centra záujmov žalobcu počas posledného zamestnania práve na území Írska. Žalovaná mala za to, že vzhľadom na všetky dostupné informácie, nie je možné považovať bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie (v Írsku) za zachované na území Slovenskej republiky, a preto podľa názoru žalovanej žalobca nebol bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie poistený v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, a preto nie je možné dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Írska zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 nariadenia.

7. Žalovaná tiež uviedla, že Sociálna poisťovňa, pobočka Trebišov požiadala príslušnú írsku inštitúciu o spoluprácu a o vyjadrenie názoru na centrum záujmov žalobcu počas jeho posledného zamestnania na území Írska. Na žiadosť Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov, reagovala príslušná írsky inštitúcia stanoviskom zo dňa 25.10.2019 podľa ktorého bol žalobca sociálne poistený na území Írska v rôznych obdobiach od mája 2006 do mája 2017. Ďalšie údaje (povahu vykonávanej činnosti, stabilitu tejto činnosti, trvanie pracovnej zmluvy, rodinný status, bytovú situáciu) táto inštitúcia nebola schopná potvrdiť, pretože takýmito informáciami nedisponuje. Príslušná írsky inštitúcia sa vo svojom stanovisku

explicitne k miestu bydliska žalobcu nevyjadřila, no podľa názoru žalovanej je zrejme, že voči záverom Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov, námietky nemá, a tak nedošlo k sporu týchto inštitúcií vo veci posúdenia miesta bydliska žalobcu, a preto je určenie miesta bydliska v kompetencii tej inštitúcie, kde žalobca požiadaval o dávku v nezamestnanosti, t.j. Sociálna poisťovňa, pobočka Trebišov.

8. Žalovaná ďalej konštatovala, že bydlisko žalobcu bolo posúdené kompetentnou inštitúciou – Sociálnou poisťovňou, pobočka Trebišov, a to tak, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku si žalobca nezachoval bydlisko na Slovensku. Žalovaná tiež v súvislosti so zachovaním trvalého pobytu žalobcu na Slovensku, uviedla, že pojem “trvalý pobyt” nie je možné stotožňovať s pojmom “bydlisko”. Podľa čl. 1 písm. j/ nariadenia je bydlisko miesto, kde osoba zvyčajne býva. Pojem bydlisko je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržiava, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Podľa názoru žalovanej je zo zisteného skutkového stavu jednoznačné, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku sa žalobca zvyčajne zdržiaval na území Írska, a že bydlisko si na území Slovenska nezachoval. V súlade s uvedeným žalovaná poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zo dňa 27.11.2018 v ktorom bolo konštatované, že na zachovanie bydliska a centra záujmov na Slovensku nepostačuje len zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, čo je do veľkej miery len administratívna skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu.

9. V závere žalovaná uviedla, že žiadne ustanovenie nariadenia ani vykonávacieho nariadenia nezakotvuje právo osôb pracujúcich v členskom štáte Európskej únie uplatniť si nároky na sociálne zabezpečenie v ktoromkoľvek inom členskom štáte Európskej únie a požadovať bezpodmienečné zohľadnenie dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. Poznamenala tiež, že ani nezamestnané osoby, ktoré v posudzovanom období dosiahli dobu poistenia len na území Slovenskej republiky nemajú právo výberu členského štátu Európskej únie, v ktorom požiadajú o dávku v nezamestnanosti v tom zmysle, že ak si o dávku v nezamestnanosti požiadajú v inom členskom štáte Európskej únie, doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá na Slovensku im nebude automaticky zohľadnená ako doba poistenia dosiahnutá na území dotknutého členského štátu. Takúto dobu by dotknutý členský štát Európskej únie zohľadnil len v prípade existencie pevných väzieb predmetnej osoby na jeho území. Žalovaná preto uzavrela, že žalobcovi nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti s poukazom na platný právny stav.

správna žaloba a vyjadrenie žalovanej k žalobe

10. Žalobca v správnej žalobe namietal, že rozhodnutia správnych orgánov považuje za nezákonné z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalobca v odôvodnení žaloby uviedol, že v konaní ide o posúdenie zachovania väzieb na území Slovenska na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií. Podľa názoru žalobcu, správny orgán nesprávne zhodnotil rodinné väzby žalobcu na Slovensku a bez náležitého zistenia skutkového stavu nedôsledne posúdil centrum jeho záujmov. Žalobca uviedol, že je pravdou, že sa v Írsku zdržiaval spolu so svojím bratom, ktorý tam tiež pracoval, a to od roku 2008, avšak bolo by nelogické, aby sa žalobca s bratom nestretával, a žeby to malo nejaký vplyv na jeho blízke väzby na Slovensko, najmä na rodičov žalobcu. Žalobca považuje za nepravdivé, že ničím nepreukázal to, že sa počas návštev na Slovensku zdržiaval v dome svojich rodičov, kde napokon spolu s bratom býva aj teraz.

12. Ďalej žalobca uviedol, že príslušná írsko inštitúcia vo svojom stanovisku zo dňa 25.10.2019 konštatovala, že nie je schopná potvrdiť požadované údaje vo veci bydliska žalobcu počas jeho pobytu v Írsku, pretože takéto informácie nemá k dispozícii. Z uvedeného stanoviska preto nie je možné vyvodiť záver, ktorý prezentuje žalovaná, že voči záverom Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov, o určení centra záujmov žalobcu počas jeho posledného zamestnania na území Írska, príslušná írsko inštitúcia nič nenamietala. Žalobca uviedol, že nikdy nemal nahlásený trvalý pobyt v Írsku, jeho trvalý pobyt bol a je v Sírniku (na Slovensku) v dome, ktorého vlastníkmi sú jeho rodičia, a kde trvale býva.

13. Žalobca v závere dodal, že dôvodom rozhodnutia žalobcu pracovať v zahraničí bol nedostatok pracovných príležitostí na území Slovenska, čo neznamená, že žalobca prerušil väzby so Slovenskom a zmenil trvalý pobyt na územie Írska, pretože takúto myšlienku zmeniť trvalý pobyt nikdy nemal. Počas pobytu v inej krajine Európskej únie zostalo bydlisko žalobcu nezmenené a centrum záujmov zostalo na Slovensku, a preto žalobca spĺňa podmienky na priznanie dávky v nezamestnanosti.

14. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná uviedla, že zotrúva na svojom posúdení veci uvedenom v napadnutom rozhodnutí a pre úplnosť dodala, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku, žalobca zvyčajne býval a zdržiaval sa na území Írska a bydlisko si na území Slovenska nezachoval.

15. K námietke žalobcu o tom, že nemal v úmysle zmeniť trvalý pobyt žalovaná uviedla, že subjektívne skutočnosti ako sú úmysel, dôvody odchodu do zahraničia, dôvody návratu, pocit domova a pod. nemôžu prevážiť skutočnosti objektívne, teda skutočnosti definované v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia – dĺžku a trvalosť prítomnosti v zahraničí a situáciu dotknutej osoby (pracovnú, rodinnú, bytovú situáciu, a ktorý štát je štátom bydliska na daňové účely). Uviedla tiež, že o mieste bydliska žalobcu uplatnením objektívnych kritérií nevznikli pochybnosti, a preto nebolo potrebné skúmať jeho subjektívny úmysel. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na viaceré rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj na rozsudky krajských súdov, a preto navrhla žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

16. Vyjadrenie žalovanej k žalobe bolo žalobcovi doručené dňa 12.09.2020. Žalobca však súdu repliku nedoručil.

právny názor správneho súdu

17. Krajský súd v Košiciach v prejednávanej veci rozhodol rozsudkom č.k. 4Sa/11/2020-36 zo dňa 18.02.2021 tak, že rozhodnutie žalovanej č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 29.04.2020 ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov č. 9131/2019-TV-DvN zo dňa 11.11.2019 zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Trebišov na ďalšie konanie; žalobcovi priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Krajský súd v Košiciach odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

18. Nakoľko sa žalovaná s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (pôvodného správneho súdu) nestotožnila, podala proti nemu kasačnú sťažnosť o ktorej rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 9Sžsk/40/2021 zo dňa 25.10.2022 tak, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 4Sa/11/2020-36 zo dňa 18.02.2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd dospel k záveru, že správnymi orgánmi zistený skutkový stav veci postačoval na prijatie záveru o tom, v ktorom členskom štáte mal žalobca obvyklý pobyt a kde mal vytvorené centrum záujmov.

19. S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej aj správny súd alebo súd). V súlade s § 3 ods. 3 písm. c/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 01.06.2023 je teda na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach, kde je vec vedená pod sp. zn. KE-4Sa/30/2022.

20. Po vrátení veci kasačným súdom, Správny súd v Košiciach (ďalej aj správny súd alebo súd) viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov /ďalej aj SSP/) opätovne preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia správnych orgánov, ako aj priebeh administratívneho konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, a bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 107 ods. 2 SSP) v medziach uplatnených žalobných bodov, vyhlásil dňa 29.02.2024 rozsudok (oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené dňa 19.02.2024), ktorým žalobu ako nedôvodnú zamietol a účastníkom konania náhradu trov konania ako ani náhradu trov kasačného konania nepriznal.

21. Správny súd konštatuje, že napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov bolo rozhodnuté tak, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

22. Podľa § 209 ods. 1 veta druhá a ods. 4 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

23. Podľa § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie (ďalej len „evidencia nezamestnaných občanov“) bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 104 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

25. Podľa čl. 61 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj nariadenie), príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

26. Podľa čl. 61 ods. 2 nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

27. Podľa čl. 65 ods. 2 a ods. 5 písm. a/ nariadenia, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

Nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

28. Podľa čl. 1 písm. j/ a k/ nariadenia
“bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva,
“pobyť“ znamená prechodné bydlisko.

29. Podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia, toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

30. Podľa čl. 11 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj vykonávacie nariadenie), ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej

dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b/ situáciu dotknutej osoby vrátane:

i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Podľa čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

31. Po opätovnom vyhodnotení skutkového stavu veci a následnej aplikácii citovaných zákonných ustanovení dospel správny súd k záveru, že správne orgány oboch stupňov sa dôsledne riadili uvedenými právnymi predpismi, dostatočne zistili skutkový stav veci, vec správne právne posúdili, a to má za následok zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov.

32. Ako nedôvodnú vyhodnotil správny súd námietku žalobcu, že v správnom konaní nebolo vykonané žiadne dokazovanie na zistenie, či je možné dosiahnuť dohodu členských štátov vo veci posúdenia bydliska žalobcu podľa čl. 11 vykonávacieho nariadenia. Správny súd zastáva názor, že podľa uvedeného ustanovenia by bolo nutné postupovať v prípade, ak by došlo k rozdielnym stanoviskám inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určenie bydliska, v takom prípade by tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určili centrum záujmov dotknutej osoby (teda žalobcu) na základe kritérií stanovených v uvedenom článku. V prejednávanej veci však nedošlo k rozdielnym stanoviskám vo veci posúdenia bydliska žalobcu medzi príslušnou inštitúciou Írska a Sociálnou poisťovňou, pobočka Trebišov, pretože príslušná inštitúcia Írska za daných okolností nemala dôvod posudzovať bydlisko žalobcu. Žalovaná preto správne po písomnej výmene informácií s príslušnou inštitúciou Írska zvolila aplikáciu kritérií stanovených v čl. 11 ods. 1 písm. a/ a b/ vykonávacieho nariadenia.

33. Správny súd ďalej uvádza, že z obsahu súdneho, ako i administratívneho spisu je zrejmé, že v konaní pred správnymi orgánmi neboli sporné skutočnosti týkajúce sa doby poistenia v nezamestnanosti žalobcu dosiahnuté v Írsku, vychádzajúc z formuláru U002 a písomného potvrdenia príslušnej inštitúcie Írska zo dňa 25.10.2019. A tiež nebolo sporné to, že žalobca nezískal pred podaním žiadosti o dávku v nezamestnanosti obdobie poistenia uvedené v § 104 zákona o sociálnom poistení podľa slovenských právnych predpisov, a preto je nutné posúdiť, či na tento účel možno započítať doby získané podľa iných právnych predpisov, a to v súvislosti s preukázaním zachovania pevných väzieb a bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území Írska.

34. Podľa čl. 11 nariadenia má cezhraničný pracovník zásadne nárok na dávku v nezamestnanosti podľa právnych predpisov toho štátu, v ktorom bol naposledy zamestnaný, a teda každý členský štát znáša zásadne náklady na dávky v nezamestnanosti len takej oprávnenej osoby, ktorá do jeho systému sociálneho zabezpečenia prispievala. Ustanovenia čl. 65 nariadenia upravujú výnimku pre pracovníkov, ktorí si počas poslednej činnosti zamestnanca v inom členskom štáte zachovali svoje bydlisko v pôvodnom členskom štáte a buď tam zostávajú bývať naďalej, alebo sa tam po skončení činnosti zamestnanca vrátia. Podľa tohto článku by tak žalobcovi mohol vzniknúť nárok na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov (ako keby sa na neho tieto právne predpisy vzťahovali počas jeho poslednej činnosti zamestnanca v Írsku), len ak by si počas tohto obdobia na území Slovenskej republiky zachoval bydlisko.

35. Správny súd uvádza, že uplatnenie si nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte inom, ako v štáte posledného zamestnania, je výnimkou z pravidla, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania. Cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým

platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby štát niesol bremeno výplaty dávky v nezamestnanosti. Koordinačné predpisy všeobecne určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaný mal uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve ukončil zamestnanie. V takýchto prípadoch sa žiadosť o dávku v nezamestnanosti posudzuje podľa právnych predpisov príslušnej krajiny. Keď nezamestnaný požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát je v súlade s koordinačnými predpismi povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti. Takúto dobu je možné zohľadniť len v prípade zachovania pevných väzieb a bydliska v členskom štáte, v ktorom si dotknutá osoba uplatňuje nárok na dávku v nezamestnanosti.

36. Pojem bydlisko na účely nariadenia definuje čl. 1 písm. j/ nariadenia, podľa ktorého bydlisko znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva. Tento pojem v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ nemožno stotožňovať s trvalým pobytom alebo prechodným pobytom podľa zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky. Bližší spôsob určenia bydliska upravuje čl. 11 vykonávacieho nariadenia.

37. Správny súd preto prisvedčil žalovanej, že zistený skutkový stav veci poskytuje dostatočnú oporu pre záver o bydlisku žalobcu v Írsku nakoľko zdržavanie sa žalobcu na území Írska počas trvania jeho pracovného pomeru súd vyhodnotil ako stabilné a to aj bez ohľadu na to, že sa niekoľko krát sťahoval, vždy však zotrval na území Írska (striedal podnájmy). Žalobca mal na území Írska stabilné zamestnanie, a preto existuje predpoklad, že tam mal bydlisko, aj keď zanechal svoju rodinu v inom štáte (na Slovensku). Miesto „bydliska“ je určené miestom, kde sa nachádza obvyklé centrum záujmov žalobcu, a to bolo vyhodnotených v Írsku. Ďalej súd uvádza, že skutočnosti týkajúce sa odchodu žalobcu zo Slovenska správne orgány zistili tiež dostatočne, keď vychádzali z tvrdenia žalobcu dokumentovanom v dopĺňujúcom výsluchu dňa 08.07.2019, že dôvodom bol nedostatok pracovných príležitostí na území Slovenska. Zhodne s názorom žalovanej, to kde má (aktuálne) žalobca najpevnejšie väzby a kde sa do budúcnosti plánuje usadiť, sú pre posudzovanie jeho bydliska počas výkonu poslednej zárobkovej činnosti podľa názoru súdu právne irelevantné, s poukazom na to, že preukazovanie zachovania bydliska sa hodnotí najmä počas posledného výkonu zamestnania na území členského štátu Európskej únie (čl. 65 ods. 2 nariadenia). K tvrdeniu žalobcu o neprerušení väzieb so Slovenskou republikou bez opory v objektívnych skutočnostiach (čl. 11 vykonávacieho nariadenia) resp. jeho subjektívny pocit nepostačuje k zachovaniu bydliska na Slovensku a nutne neznamená, že z pohľadu právneho poriadku aj ním je.

38. V závere súd uvádza, že nepriznanie nároku na dávku v nezamestnanosti automaticky žalobcu nepostaví mimo systém sociálneho zabezpečenia Slovenska alebo Írska. Zmyslom ochrany pred tým, aby sa osoba ocitla mimo určitého systému sociálneho zabezpečenia je, aby sa na ňu v každom okamihu vzťahovali právne predpisy niektorého členského štátu, podľa ktorých si (so zohľadnením zamestnaní a dôb získaných v ostatných členských štátoch) tento nárok môže uplatniť. Nie je však vylúčené, že jej nárok podľa použiteľných právnych predpisov členského štátu nevznikne, lebo nesplní určitú podmienku podľa nich a naopak, právne predpisy, podľa ktorých by jej taký nárok mohol vzniknúť, sa na ňu nebudú vzťahovať.

39. V tejto súvislosti upriamuje súd pozornosť na skutočnosť, že žalobca (pozri zápisnicu spísanú v Sociálnej poisťovni, pobočka Trebišov dňa 08.07.2019) ako uviedol, po skončení pracovného pomeru v Írsku požiadal o dávku v nezamestnanosti v Írsku. No príslušná inštitúcia Írska ho informovala, že v prípade priznania dávky v nezamestnanosti musí zostať na území Írska minimálne ďalší mesiac. Žalobca však túto možnosť nevyužil, dávku v nezamestnanosti v Írsku nepoberal, hoci takú možnosť mal, keďže podľa koordinačných predpisov by si mal uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončil zamestnanie, keďže bol v krajine výkonu pracovnej činnosti poistený podľa podmienok vnútroštátnej legislatívy.

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, boli v preskúmaných rozhodnutiach správnych orgánov vyhodnotených všetky skutočnosti relevantné pre určenie bydliska žalobcu v rokoch 2014 až 2017, tieto vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu, a správny súd preto dospel k záveru, že preskúmanými rozhodnutiami nedošlo k porušeniu zákona ani chránených záujmov žalobcu, a preto podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

41. O trovách konania ako i trovách kasačného konania súd rozhodol v súlade s ustanoveniami § 167 a nasl. v spojení s § 467 SSP tak, že účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania ako ani trov kasačného konania, pretože žalobca nemal v konaní v konečnom dôsledku úspech celkom ani sčasti a žalovanej voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia rozsudku na Krajský súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a/ označenie napadnutého rozhodnutia,
 - b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
 - c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
 - d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.